

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnium hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

**Raemond, Florimond de
Coloniae Agrippinae, 1655**

III. Mors Ziscae.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

hominem & aetate florentem, & bellis excitatum, quamvis uno carentem oculo, quem strenue pugnantis olim amiserat: qui ex praedae spe perditissimis hominibus allectis, brevi magnum confecit exercitum: cum quo in Ecclesias quae restabant, (quibus ornatu & opulentia vix in tota Europa pares fuisse, Aeneas Sylvius scribit) fecit imperum, sepulchra, etiam Bohemae regum, effregit ossibus dissectis, & preciosis rebus ablatis; inauditò antehac, sed usitatissimo postea successoribus scelere. Deinde velut omnia in praedam ipsis data essent, Hussitae urbes quoque & oppida diripuerunt, Pragensem imprimis, in qua adversis signis inter regios & Hussitas, non sine multorum caede ibidem fuit concursus. Inter ea Sigismundus VVencelauri frater & haeres legitimus, ad regnum incundum cum copijs advenerat, quem Zisca omnibus modis impedire conatus est, dictitans eum hostem esse veritatis; eius iussu, vel certe permissu, duos illos veritatis testes occisos; atque ipsum propterea regno indignum esse. At Sigismundus copijs suis freus quamquam civitatem, Zisca strenue eam defendente, expugnare non posset, in arcem tamen ingressus, coronam ex Conradi Archiepiscopi Pragensis manibus accepit. Intell. hic Archiepiscopus in haeresim lapsus, ad Hussitarum partes non multo post accessit; & tamquam summus Pontifex & Bohemae Patriarcha, Concilium indixit & celebravit, in quo nova Fidei formula praescripta fuit, non tamen nisi in quatuor articulis a prisca religione differentis. Quorum primus est de Verbo Dei dicere ab omnibus docendo. Secundus, de Communione laicis sub utraque specie ministranda. Tertius, de opibus & dominio temporali ab Ecclesia auferendis, & Ecclesiasticis ad pristinam paupertatem redigendis. Quartus, de peccatis publicis prohibendis & puniendis, quae illi sunt nullo modo, neque ut minus vitetur malum, ferenda esse. Postea vero idem Archiepiscopus, conscientiae stimulis exagitatus,

mentes, carnificem nocte atq; ferens,
miserabili morte in castris Hussitarum fuit extinctus.

II. Porro Zisca ut firmum aliquod novi imperij, quod imaginatione sibi fixerat, fundamentum faceret, in colle quodam edito, aquis undique circumfluvijs incluso, oppidum exstruxit, triplici muro circumctum, quod Tabor appellavit; sumptu nomine à monte illo Judae, in quo divinitus fuit facta, transfiguratio Domini; unde postea Taboritae haeretici dicti sunt, quorum secta ab Hussitarum ha-

resi aliquantum differens, elidere quam VValdenses profitentur, similis fuit, ut non solum ex Aeneas Sylvij & Cochlaei Historijs, sed etiam ex ijs quae Joannes Leucavitius sacerdos Taboritae, scripta reliquit, constat. Saepè quidem inter hos & Hussitas, ut & qui novitum extiterunt, Orebitas, à Conrado Archiepiscopo & Bohemica Nobilitate tentata fuit concordia, sed frustra, quod Taboritae viribus & armis, quibus ductore magni nominis Zisca, praevalebant, confisi, ne latum quidem unguem Hussitis vellent cedere. Quis hic mirabilem non agnoscat Dei providentiam! Ecce enim vix emergit nova haeresis, quum ea statim in factiones dissilit, quae inter se infestis signis concurrant; ut in Hussitis & Taboritis videmus, qui tamen ubi contra Catholicos res gerenda esset, omnis oblii simultatis, conjunctis viribus eisdem infestissime oppugnarunt.

III. Saepè quidem Sigismundus Imperator cum exercitu regnum ingressus, subditos ad officium reducere conatus est, vix tamen ullum operae preciam fecit, Zisca se statim cum validis copijs objiciente; qui perpetuo victoriarum cursu, & summa fortuna indulgentia, infinita fere ex hostibus coegit trophaea. Mira profecto res, ut qualis teno egeret ductu, nam & alterum oculum ijs bellis amiserat) ipse caecus exercitum duceret ad victorias. Quamvis hunc militaris gloriae splendorem valde obscuraret crudelitas, ut qui quum promiscue in omnes, tum praecipue in Ecclesias & Monasteria, & omnem Clerum saeviret; & monachos ac sacerdotes aut vivos cremaret, aut alijs exquisitis supplicijs interimeret. Quare impotentem huius dominationem & saevitiam pertasi Barones, Legatos ad Lithuaniam Ducem miserunt, ut regnum suscipere vellent, orantes: & hic quidem nepotem suum cum duobus equitum millibus in Bohemiam misit, à Pragensibus in civitatem receptum. At Zisca & Taboritae nullum omnino volebant habere regem; Hussitae vero talem qualis ipsis placeret. Haec mirum natura est haereseos, ut regibus sceptrum e manibus extorquere semper annitatur. Econtra Pontifex tamquam Ecclesiae caput, per Legatos suos praedictum Ducem Alexandrum ab hoc instituto dehortatus est, scriptis ad eum.

litteris quarum exemplum hoc loco apponere volui.

❧ ❧ ❧

Mar-